

**Załącznik 1. Zestawienie uwag zgłoszonych do projektu dokumentu „Bydgoszcz 2030. Strategia rozwoju”
za pomocą ankiety konsultacyjnej.**

I. Uwagi do treści projektu strategii.

Lp.	Zgłaszający uwagę	Element dokumentu, str.	Treść uwagi
1.	Mieszkanka/ mieszkaniec Bydgoszczy	Obszar II. str. 21	Cel II.1. BYDGOSZCZANIE ROZWIJAJĄCY SWOJE TALENTY I WYKORZYSTUJĄCY SWOJE UMIEJĘTNOŚCI do podpunktów dotyczących kierunków działań dodałabym: - pomoc finansowa młodym, zdolnym uczniom - naukowcom w ich badaniach itp. Uzasadnienie: często młodzi ludzie mają jakieś super pomysły, biorą udział w jakiś konkursach a nie stać ich na sfinansowanie części do stworzenia jakiejś maszyny, czy na opatentowanie jakiegoś pomysłu. Trzeba im pomóc bo gdy znajdą się fundusze na badania mogą jeszcze lepiej się rozwijać i tworzyć jakieś wynalazki techniczne, medyczne czy matematyczne/
2.	Mieszkanka/ mieszkaniec Bydgoszczy	Obszar I, Obszar II, Obszar VI	Rozwój szkolnictwa wyższego. Wg mnie należy zabiegać o uruchomienie w mieście sądu apelacyjnego (obecnie Nasze województwo podlega pod Gdańsk), wokół rozbudowanej infrastruktury sądowniczej należy rozwijać jak najszybciej kierunki prawnicze, przyciągnie to młodych ludzi do miasta. Tak samo z kierunkami medycznymi, skoro rozwój CM jest zablokowany przez UMK, to stwórzmy kierunki powiązane z medycznymi na UTP tak jak zrobiono z inżynierią biomedyczną.
3.	Mieszkanka/ mieszkaniec Bydgoszczy	Cel V.1., str. 34-35	Chcemy rozwijać system ITS, a jednocześnie będziemy podejmować działania, aby spadła liczba samochodów na 1000 mieszkańców. Czy spadek liczby samochodów nie może również oznaczać, że mieszkańcy biednieją? Może lepiej wprowadzić wzrost liczby samochodów elektrycznych, hybrydowych i innych uważanych za ekologiczne?
4.		Cel IV.1.2., str. 31	Potencjał ekologiczny rzeki Brdy - czy nie warto powalczyć o pierwszą klasę czystości w kontekście celów strategii?
5.		CEL I.2.1., str. 19	Udział jednostek miejskich podłączonych do Miejskiej Sieci Teleinformatycznej - to zadanie wymaga wyłącznie środków finansowych. Wielokrotnie było zgłaszane do budżetu i wielokrotnie nie otrzymywało środków. Jeżeli nie będzie zapisanych konkretnych środków na to zadanie, to jego realizacja nie będzie możliwa.
6.		CEL I.2.1. str. 19	Liczba osób korzystających z portalu otwartych danych miejskich - portal nie istnieje. Kto będzie go prowadził, jakie dane należy w nim umieścić? Walczymy o Biuro ds. Cyfryzacji Usług Miejskich, które mogłoby pociągnąć organizacyjnie takie tematy, skoro Organizacja nie może.
7.		Obszar I. str. 17-19	Wiele działań wpisanych w ramach OBSZARU I. SPRAWNE I EFEKTYWNE ZARZĄDZANIE MIASTEM znajduje się również w aktualnie obowiązującej jeszcze Strategii. Nie udało się na nie albo znaleźć finansowania, albo właściciela tematu. W związku z tym pojawiają się dwa pytania: – Czy ustalimy harmonogram realizacji poszczególnych działań i zapiszemy na ich realizację środki w WPF?

Lp.	Zgłaszający uwagę	Element dokumentu, str.	Treść uwagi
			– Czy powstaną jednostki, które będą w stanie wdrożyć rozwiązania i później je utrzymywać i rozwijać, bo mam wrażenie, że w tej chwili trudno jest pozyskać chętnych do nowych przedsięwzięć?
8.		Obszar V. str. 35	OBSZAR V. NOWOCZESNY TRANSPORT I KOMUNIKACJA - Rozwój usług świadczonych drogą elektroniczną -już jest w OBSZARZE I. Czy nie dublujemy tego samego?
9.		Obszar V. str. 35	OBSZAR V. NOWOCZESNY TRANSPORT I KOMUNIKACJA - Tworzenie miejskich punktów bezpłatnego dostępu do Internetu. - czy warto ponosić te koszty? Budowa punktów, to zarządzanie nimi, ich utrzymanie, a to wiąże się z opłatami dla dostawców tych rozwiązań. Stoimy w przededniu rewolucji 5G. Przy obecnych cenach usług dla telefonii komórkowej, rozbudowa miejskiego WiFi mija się z celem. Chyba, że chcemy mobilizować inne podmioty do inwestycji w sieć WiFi.
10.	Mieszkanka/ mieszkaniac Bydgoszczy	Cel III.3. str. 28	III.3.2. Wspieranie aktywizacji zawodowej. Liczba miejsc w żłobkach na 1.000 dzieci do lat 3 Wartość docelowa w 2030 roku powinna być wyższa, a zmiany, tzn. powiększenie liczby miejsc w żłobkach, powinny być wdrożone jak najszybciej, ponieważ obecnie odnotowuje się wysoką liczbę urodzeń (również z uwagi na program rządowy 500+). Uważam, że obecne 14,25% bardzo ogranicza aktywizację zawodową oraz powrót do pracy młodych matek.
11.	Osoba spoza Bydgoszczy	Cel I.2.2. str. 19 Cały dokument	W dokumencie powinna być ujęta współpraca z sąsiednimi gminami, w przypadku zadań, tj. budowa portu multimodalnego, rekultywacja terenu po Zachemie. Co prawda jest określona w niektórych dziedzinach współpraca z Metropolią Bydgoszcz, ale niektóre zadania dotyczą tylko współpracy z konkretną gminą.
12.	Mieszkanka/ mieszkaniac Bydgoszczy	Analiza SWOT str. 12 - 13	SWOT - atuty: "Wykorzystywanie różnorodnych narzędzi partycypacji społecznej w procesie zarządzania miastem." - to jest chyba elementarna zasada w społeczeństwie obywatelskim, a nie silna strona, czyli coś co na wyróżnia pozytywnie wśród innych miast.
13.		Analiza SWOT str. 12 - 13	SWOT - atuty: "Mechanizmy aktywizacji społecznej różnych grup mieszkańców." - jak sam mechanizm może być naszą siłą?
14.		Analiza SWOT str. 12 - 13	SWOT - atuty: "Ważny węzeł transportowy (transport drogowy, kolejowy, lotniczy i wodny śródlądowy)." - to chyba jest szansa wynikająca z położenia miasta w takim, a nie innym otoczeniu!
15.		Analiza SWOT str. 12 - 13	Słabości: np.: "Skutki środowiskowe działalności dawnych Zakładów Chemicznych „Zachem”." - słabością jest raczej brak pomysłu na rozwiązanie tego problemu, a nie sam skutek środowiskowy.
16.		Analiza SWOT str. 12 - 13	Szanse - to co zostało tam wymienione to nie są sprzyjające nam trendy w najbliższym otoczeniu. To są ogólne pozytywne trendy zauważalne w kraju. Analogiczna uwaga do zagrożeń - to są niesprzyjające zjawiska o charakterze uniwersalnym.

Lp.	Zgłaszający uwagę	Element dokumentu, str.	Treść uwagi
			<p>Poza tym, nie rozumiem jaką szczególną szansę dla Bydgoszczy można upatrywać w "Rosnącym znaczeniu w gospodarce krajowej sektorów kreatywnych."</p> <p>Poziom merytoryczny samej analizy SWOT jest żenująco niski i to zwyczajnie wstyd, że Bydgoszcz – miasto wojewódzkie będzie miało taką strategię!!!</p>
17.	Gmina Nowa Wieś Wielka	Cały dokument	<p>Po zapoznaniu się z projektem strategii rozwoju Bydgoszczy 2030 z zadowoleniem zauważyliśmy, że zwrócono w tym dokumencie uwagę na nasze potrzeby. Gmina Nowa Wieś Wielka wchodzi w skład Metropolii Bydgoszcz, ale przede wszystkim znajduje się w ścisłym obszarze funkcjonalnym Bydgoszczy. Wiele sfer codziennego życia naszych Mieszkańców niczym nie różni się od potrzeb i sposobów ich zaspokajania przez Bydgoszczan. Miasto jest olbrzymim rynkiem pracy, miejscem nauki, aktywnego wypoczynku, oferty kulturalnej. W nim umiejscowiona jest specjalistyczna służba zdrowia oraz ma swą siedzibę szereg urzędów i innych instytucji życia publicznego. To wszystko generuje potrzebę dostępności i cieszymy się, że w przedłożonym dokumencie duży nacisk został położony na tę sferę i zostały dostrzeżone problemy z nią związane. Południowy wjazd do Bydgoszczy zdecydowanie powinien zostać usprawniony. Obecnie jest on uciążliwy zarówno dla Mieszkańców Miasta, jak i wszystkich korzystających z jego atutów metropolitalnych. Nie rozwiążemy tego, bez wykonania nowych rozwiązań komunikacyjnych – przede wszystkim w postaci budowy drogi S10, ale również ścieżek rowerowych, kontynuowania (a może i dalszego rozwijania) komunikacji miejskiej obejmującej „sąsiadów”, z wszystkimi implikacjami tego rozwiązania, np. w postaci możliwości korzystania ze wspólnego biletu. Odrębnym zagadnieniem jest uruchomienie komunikacji kolejowej (analogicznej do BiT City) na trasie z Inowrocławia do Bydgoszczy. Systematycznie jeżdżące proekologiczne szynobusy, zatrzymujące się na stacjach w poszczególnych miejscowościach i wszystkich stacjach w Bydgoszczy, zdecydowanie przeniosłyby potok dojeżdżających z dróg na tory. Przyczyniłyby się również do poprawy rozwiązań komunikacyjnych w samym Mieście. W tej propozycji trudno znaleźć słabe strony.</p> <p>Wszyscy absolwenci szkół prowadzonych przez naszą Gminę korzystają z możliwości kontynuowania nauki w placówkach prowadzonych przez Miasto Bydgoszcz. Cieszymy się z wagi przykładanej w Mieście do oświaty, w tym kształcenia specjalnego, a przede wszystkim zawodowego. Rozwój tego ostatniego i powiązanie go z rynkiem pracy pozwala z uzasadnionym optymizmem patrzeć na dalsze kształcenie naszej młodzieży.</p> <p>W Strategii z należytą uwagą odniesiono się do kwestii dbałości o środowisko naturalne. Działania podejmowane obecnie, między innymi badania jakości powietrza na terenie metropolitalnym, w przyszłości powinny przełożyć się na konkretne działania zmierzające do poprawy jakości powietrza. Jesteśmy przekonani, że będziemy je podejmować w ścisłej współpracy.</p>

Lp.	Zgłaszający uwagę	Element dokumentu, str.	Treść uwagi
18.	Przedstawiciel – Urząd Miasta Bydgoszczy (I.STR.)	Wizja Miasta – str. 11	<p>WIZJA MIASTA str. 11 brzmi: "BYDGOSZCZ w 2030 roku będzie miastem, w którym każda mieszkanka i każdy mieszkaniec znajdzie odpowiednie warunki rozwoju, to miasto zapewniające bydgoszczankom i bydgoszczanom najlepsze rozwiązania na każdym etapie życia – dobre miejsce do życia."</p> <p>Sformułowanie trochę jak z "Ucha Prezesa" - My Polki i Polacy".</p> <p>Po co akcentować w wizji miasta słowa mieszkanka/ mieszkaniec, bydgoszczankom / bydgoszczanom. Te sformułowania rozmywiają wizję miasta i uważam że przez to przekaz wizji jest nieczytelny.</p> <p>Uważam, iż w wizji miasta powinny pojawić się słowa: metropolia, gospodarka, mieszkańcy.</p> <p>Moja wstępna propozycja: "Bydgoszcz metropolią opartą na wiedzy i rozwijającej się gospodarce, atrakcyjną dla obecnych i przyszłych mieszkańców".</p>
19.	Mieszkanka/ mieszkaniec Bydgoszczy	Plan strategiczny – wartości docelowe	<p>Generalnie do poniższych punktów ale i innych.</p> <p>Jeżeli używamy sformułowania tendencja wzrostowa lub spadkowa to należy podać jakiś przedział czasowy (minimum 3 lata) a nie jeden rok, inaczej jest to odbierane jako próba zafałszowania danych.</p>
20.		Cel V.1.2. str. 34	Wewnętrzna i zewnętrzna dostępność transportowa bydgoskiego obszaru funkcjonalnego określenie tendencja spadkowa - nic nie znaczy.
21.		Cel V.1.1. str. 34	Przyjazne, ekologiczne, funkcjonalne i bezpieczne rozwiązania transportowe Udział sygnalizacji świetlnych objętych systemem ITS w całkowitej liczbie sygnalizacji świetlnych w mieście 49% 2018 80%co stoi na przeszkodzie by za 10 lat ITS działał w 100% a nie 80 % - przecież jest to w pełni gotowy system i właścicielem jest miasto. To jest działanie zachowawcze.
22.		Cel VI.1.1. str. 37	Udział przedsiębiorstw przemysłowych (z liczbą pracujących powyżej 49 osób), które wprowadziły innowacje produktowe, procesowe, organizacyjne lub marketingowe w % ogółu przedsiębiorstw przemysłowych w ostatnich 3 latach 60,0% 2017 tendencja wzrostowa - co to znaczy? albo miasto jest w stanie wskazać w jakim obszarze to się poprawi i ma na to wpływ albo ten punk jest zbędny.
23.		Cel VI.1.1. str. 37	Liczba udzielonych noclegów w turystycznych obiektach noclegowych – w tym turystom zagranicznym 459.804 114.879 2018 tendencja wzrostowa - to samo albo miasto ma jakiś cel i jest swoimi działaniami możliwe osiągnięcie tego celu albo punk jest zbędny.
24.		Cel VI.1.1. str. 37	Liczba międzynarodowych wydarzeń MICE (trwających co najmniej 2 dni, z liczbą uczestników co najmniej 50 osób) 28 2018 tendencja wzrostowa - tutaj to jakaś tragedia widać brak koncepcji miasta na jego turystyczne uatrakcyjnienie pisanie tendencja wzrostowa mówi tylko o tym że znajdzie się może przez 10 lat KTOŚ co wymyśli COŚ Co podtrzyma lepszy wynik - osoba, która napisała ten punkt nie powinna dostać premii przez te dziesięć lat.
25.		Cel VI.2. str. 39	SILNY OŚRODEK NAUKOWY – BADANIA NAUKOWE, TRANSFER WIEDZY I INNOWACJI tutaj same bzdury - uczelnie nie poprawiają swoich wyników nie ma tendencji wzrostowej. Jeżeli miasto nie będzie inwestować we

Lp.	Zgłaszający uwagę	Element dokumentu, str.	Treść uwagi
			wspólne przedsięwzięcia wszystkich uczelni to ten punkt jest nieprawdziwy.
26.		Cel IV.1.2. str. 31	Przywracanie i utrzymywanie standardów jakości środowiska Udział osób eksponowanych na hałas drogowy wyrażony wskaźnikiem LDWN>55 dB 56,7% 2016 45,0% - -to jest skandal w ciągu 10 lat tylko spadek o 10% Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła 34,9% 2018 powyżej 55% Powierzchnia terenów zieleni: lasów, parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej oraz ulicznej na 1 mieszkańca 185,7 m2 2018 utrzymanie poziomu - to jest skandal może ktoś łaskawie powiąże ten podpunkt z podpunktem dotyczącym hałasu i wymusi wdrożenie wizji nasadzeń tłumiących hałas powiększą się tereny zielone i zmniejszy hałas.
27.		Cel IV.1.3. str. 31	Ochrona klimatu i adaptacja do zmian klimatu kolejne działania zachowawcze proszę doprecyzować co to znaczy tendencja spadkowa tzn. ile? Stosunek liczby nasadzeń drzew do liczby ubytków w ostatnich trzech latach 1,7 2018 utrzymanie poziomu – to za mało mamy tak dużo terenów nie uporządkowanych, dzikich Bydgoszcz Zimne Wody, Łęgnowo, Brdujście, Fordon, Babia Wieś, bulwary nadrzeczne, bulwary nad kanałami itd. utrzymanie poziomu to za mało.
28.		Cel III.3.2. str. 28	Wspieranie aktywizacji zawodowej. Liczba miejsc w żłobkach na 1.000 dzieci do lat 3 142,5 2018 190 - to nie jest wspieranie aktywizacji.
29.		Cel III.3.2. str. 28	Liczba miejsc w placówkach wychowania przedszkolnego na 1.000 dzieci w wieku 3-6 lat 1041,9 2018 utrzymanie poziomu - co to znaczy? tzn. że mamy 1041,9 miejsc na 1000 dzieci czy mamy w sumie 1041,9 miejsc w sumie?
30.		Cel III.3.2. str. 28	Udział długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych 48,5% 2018 tendencja spadkowa - jak w nagłówku czy miasto zamierza z tym walczyć w jaki sposób. Powinna ta liczba nie być większa niż 10%. Powinny być przymusowe prace interwencyjne sponsorowane przez miasto - sprzątanie, zieleń miejska, sprzątanie, zieleń miejska, malowanie, pomoc w hospicjach, szpitalach, osobom starszym.
31.	Kujawsko-Pomorska Izba Rzemiosła i Przedsiębiorczości w Bydgoszczy	Uwarunkowania rozwojowe (nasze atuty) str. 12	Propozycja rozwinięcia zapisu w zdaniu – Dobra jakość nauczania w szkołach średnich, branżowych/zawodowych. Uzasadnienie: oferta bydgoskich szkół publicznych i niepublicznych kształcących na poziomie szkół branżowych jest równie atrakcyjna co w szkołach średnich, cały czas się rozwija umożliwiając kształcenie w zawodach dostosowanych do aktualnych potrzeb pracodawców.
32.	Mieszkanka/mieszkaniec Bydgoszczy	Plan strategiczny, str. 14-16	Plan strategiczny, str. 14-16 - Brak stosownego opisu legendy, tj. wyjaśnienia co oznacza "mały, średni, dużywpływ" Propozycja: Kilkuzdaniowe określenie co autorzy mają na myśli pisząc "małe, średnie, duże ..."
33.		Plan strategiczny, str. 14-16	Wskaźniki wpływu miasta na osiągnięcie celów str. 15, 16 - Zintegrowana opieka zdrowotna - niezrozumiały "mały" wpływ miasta na ten wskaźnik

Lp.	Zgłaszający uwagę	Element dokumentu, str.	Treść uwagi
			<p>- Wewnętrzna i zewnętrzna dostępność transportowa bydgoskiego obszaru funkcjonalnego- brak wyjaśnienia dla przeciętnego odbiorcy co ten wskaźnik oznacza</p> <p>- Atrakcyjne miejsca pracy - w naszej ocenie wskaźnik ten powinien być określony jako co najmniej duży. Miasto ma duży wpływ na ściągnięcie potencjalnych inwestorów, tworzenie przestrzeni na prowadzenie działalności a co za tym idzie atrakcyjnych dla społeczności lokalnej miejsc pracy.</p> <p>- Dogodne warunki dla rozwoju przedsiębiorczości - w naszej ocenie wskaźnik ten powinien być określony jako duży. Miasto powinno zachęcać do rozwoju przedsiębiorczości poprzez ulgi podatkowe, strefy ekonomiczne itp.</p> <p>- Miasto atrakcyjne turystycznie - w naszej ocenie wskaźnik ten powinien być określony jako duży. Można posłużyć się przykładem EXPLO-SEUM, które jest włączone do europejskiego szlaku dziedzictwa przemysłowego, a w naszej ocenie ma bardzo małą promocję na arenie krajowej czy też międzynarodowej.</p> <p>- Efektywna współpraca nauki, biznesu i samorządu- w naszej ocenie wskaźnik ten powinien być co najmniej określony jako średni. Miasto powinno przejąć rolę koordynatora we współpracy na tym obszarze.</p>
34.		Plan strategiczny, str. 14-16	- Rozwój sieci współpracy na rzecz rozwoju gospodarki obszaru metropolitalnego- w naszej ocenie wskaźnik ten powinien być określony jako duży. Miasto Bydgoszcz jest największym członkiem Stowarzyszenia Metropolia Bydgoszcz, w związku z tym powinien nadawać ton i przejąć rolę lidera przy współpracy z innymi członkami na rzecz rozwoju gospodarki.
35.	Stowarzyszenie Miłośników Starego Fordonu	Wskaźniki celu I.1.2 str. 18	Proponowane wskaźniki odnoszą się do indywidualnych obywateli, pojedynczych osób. Tymczasem miarą aktywności jest współdziałanie i samoorganizacja społeczna. Społeczeństwo obywatelskie to nie zbiór zatowarowanych ludzi, to sieć współdziałających wspólnot. Uważam, że powinien pojawić się wskaźnik badający udział zorganizowanych grup mieszkańców w decyzjach dotyczących funkcjonowania miasta. Mam na myśli organizacje pozarządowe oraz grupy nieformalne. Ponadto wartość docelowa wskaźnika drugiego (ponad 20 procesów konsultacyjnych) jest zdecydowanie za mała! Kilka miesięcy powinno być. Proponuję ponad 30.
36.		Wskaźniki celu II.2.1 str. 22	Liczba zarejestrowanych NGO na 1000 mieszkańców nie jest celnym wskaźnikiem. Stosunkowo łatwo założyć org pozarządową. Pytanie, ile przetrwają i jak są silne. Moim zdaniem powinny być tu brane pod uwagę NGO przynajmniej z trzyletnim stażem istnienia (ich liczba na 1000 mieszkańców). Wtedy możemy bardziej przypuszczać, że jest to wskaźnik silnych i aktywnych organizacji społecznych. W perspektywie do 2030 można takie kryterium łatwo przyjąć.
37.		Wskaźniki celu II.2.1 str. 22	Przed wszystkim jednak uważam, że na realizację tego celu może mieć wpływ Miasto poprzez przekazywanie coraz większej kwoty organizacjom społecznym na realizację zadań własnych (konkursy ofert w wielu różnorodnych sferach).

Lp.	Zgłaszający uwagę	Element dokumentu, str.	Treść uwagi
			Dlatego bardzo ważny jest wskaźnik „Kwota przeznaczana przez Miasto organizacjom społecznym na realizację zadań własnych” z tendencją wzrostową oczywiście.
38.		Uwaga ogólna – konstrukcja dokumentu	<p>W skład dokumentu powinien wejść harmonogram i jednostki odpowiedzialne za powstanie poszczególnych (wielu) programów wdrożeniowych.</p> <p>Dotychczasowy dokument razi dwubiegunowością – od absolutnych ogólników (w celach) do drobiazgowej szczegółowości (we wskaźnikach). Kluczowe są konkretne, osadzone w miejscu, czasie i zasobach PROGRAMY WDROŻENIOWE.</p> <p>Bez wyznaczenia harmonogramu zaginą we mgle...</p> <p>Pasjonująco brzmi np. tytuł „Program rozwoju społeczeństwa obywatelskiego”. Kiedy będzie można się z nim zapoznać?</p>
39.	Mieszkanka/ mieszkaniec Bydgoszczy	OBSZAR IV str. 29-32	<p>Strony 29-32</p> <p>Należy zapisać cel w obszarze IV Bydgoszcz miastem bez smogu Programy wdrożeniowe należy uzupełnić o:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uchwałę antysmogową dla Bydgoszczy w sprawie w sprawie wprowadzenia na obszarze Bydgoszczy ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw zakazującą od 1.01.2024r. używania kotłów na paliwa stałe tożsamą jak wprowadzona od 1.09.2019r. dla Krakowa - program instalacji we wszystkich obiektach urzędowych oraz szkołach należących do miasta elektronicznych termostatów obniżających maksymalnie temperaturę w czasie zamknięcia szkoły, czy urzędu i zwiększających ją do normalnej przed otwarciem danego obiektu - zakładanie miejskich farm fotowoltaicznych <p>Cel operacyjny o likwidację niskiej emisji pochodzącej z domowych pieców grzewczych i lokalnych kotłowni węglowych wskaźniki ilość źródeł niskiej emisji wartość docelowa 2030 – 0.</p>
40.		OBSZAR V str. 33-35	<p>Należy uzupełnić programy wdrożeniowe o program bezkolizyjnego ruchu polegający na uwzględnieniu w każdej miejskiej inwestycji oraz istniejących rozwiązaniach budowy podziemnych przejść, czy przejazdów w celu poruszania się pieszych i rowerzystów w przejściach , czy przejazdach pod ulicą. Rozwiązania takie są stosowane np. w Niemczech i innych krajach niezwykle upłynniając ruch oraz powodując zmniejszenie ryzyka kolizji, czy wypadków na przejściach.</p> <p>Należy uzupełnić programy wdrożeniowe o program bezpieczna droga polegający na wykorzystaniu istniejących systemów kamer miejskich oraz drogowych ITS do budowy systemów odcinkowej kontroli prędkości w celu ograniczenia liczby wypadków, kolizji i ofiar.</p> <p>Należy uzupełnić programy wdrożeniowe o program Bydgoszcz bez diesli polegający na wprowadzeniu w określonej perspektywie czasowej zakazu wjazdu do Śródmieścia w pierwszej kolejności dla pojazdów zarejestrowanych poza Bydgoszczą docelowo dla wszystkich bądź wprowadzeniu opłat za wjazd takich pojazdów.</p>
41.		Uwaga ogólna	Odnoszę wrażenie, że cały projekt jest bardzo ogólny czyli jest w nim zawarte "wszystko i nic".

Lp.	Zgłaszający uwagę	Element dokumentu, str.	Treść uwagi
42.	Mieszkanca/ mieszkaniec Bydgoszczy	Wprowadzenie str. 4	"W nowym dokumencie punkt ciężkości został przesunięty z niwelowania zapóźnień infrastrukturalnych na rzecz podnoszenia jakości zasobów." <- zapis jest zapewne poprawny językowo ale słowo "zapóźnienie" brzmi dość egzotycznie.
43.		Obszar I, str. 17, 31, Cały dokument	Propozycja programów wdrożeniowych – tylko jeden dokument jest wymieniony od myślніка, reszta od "kwadratu", czy nie jest to błąd pisarski?
44.		Obszar V, str. 31	"Udział osób eksponowanych na hałas drogowy wyrażony wskaźnikiem LDWN 55 dB" <- "DWN" koniecznie indeks dolny!
45.		Cały dokument	Cały dokument jest bardzo czytelny i mimo "aż" 43 stron można się z nim sprawnie zapoznać! Ciekawa koncepcja, profesjonalne wykonanie!
46.	Mieszkanca/ mieszkaniec Bydgoszczy	OBSZAR IV Kierunki działań str. 32	W kontekście walki ze smogiem szczególnie w okresie tzw. grzewczym, istotne działanie proekologiczne stanowiłoby wprowadzenie obowiązku zastosowania przynajmniej jednego odnawialnego źródła energii w nowo powstających budynkach, w których występować będzie zapotrzebowanie na energię. Wprowadzenie takiego obowiązku należałoby zamieścić w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.
47.		OBSZAR IV Kierunki działań str. 32	Zgodnie z opracowaniem: "Uwarunkowania aerodynamiczna Miasta Bydgoszczy" z 2016 r., korytarze wentylacji podstawowej to również główne arterie komunikacyjne, które powinny podlegać takim samym obostrzeniom, jak wymienione w projekcie przedmiotowego dokumentu tereny przybrzeżne cieków wodnych. Na terenach tych powinien obowiązywać zakaz budowy obiektów wielokondygnacyjnych i zakaz podnoszenia wysokości obiektów istniejących.
48.	Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy	Cel V.1 str. 33	Proponujemy dopisać punkt o następującej treści do Kierunków działań: Modernizacja i przebudowa Ronda Jagiellonów dla osób ze szczególnymi potrzebami. Uzasadnienie: Obecnie Rondo Jagiellonów jest najbardziej niedostosowanym obiektem publicznym w Bydgoszczy o strategicznym położeniu. Rondo rozdziela Śródmieście od Starego Miasta. Wokół niego znajduje się szereg istotnych instytucji np. Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki, budynki dydaktyczne UKW oraz CM UMK, banki, Pałac Młodzieży, Wojewódzki Szpital Obserwacyjno-Zakaźny czy Poczta Polska. Dodatkowo na rodzie znajdują się przystanki tramwajowe. Aktualnie obiekt ten niedostępny jest dla: a) osób niepełnosprawnych b) osób starszych c) podróżnych z ciężkimi bagażami d) matek z wózkami dziecięcymi e) dostawców towaru do sklepów mieszczących się pod rondem.

Lp.	Zgłaszający uwagę	Element dokumentu, str.	Treść uwagi
			Skoro w kierunkach działań jest ujęta rozbudowa lotniska bydgoskiego ze względu na wagę inwestycji oraz liczbę użytkowników, to również powinna być dodana Modernizacja i przebudowa Ronda Jagiellonów. Powyższa inwestycja zgodna jest z założeniami ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.
49.	Bydgoskie koło stowarzyszenia Ostra Zieleń	Cel IV.1. str. 32	<p>Wskazany został (jak najbardziej słusznie) kierunek działań "monitorowanie i likwidacja zagrożeń wynikających ze skażenia dawnego terenu ZACHEMU" (str. 4 dokumentu zamieszczonego na stronie Bydgoskie Konsultacje).</p> <p>- Jednocześnie potrzeba adnotacji, z jakimi instytucjami Miasto zamierza współpracować, aby cel ten osiągnąć. Bowiem kompleksowa likwidacja skażenia kilkakrotnie przekracza roczny budżet miasta, w związku z tym należy uznać, że jest niewykonalna przez samo Miasto.</p> <p>- Brakuje zapisu o wsparciu dla okolicznych mieszkank i mieszkańców osiedla Łęgnowo Wieś (ok. 1000 osób). Zgodnie z badaniami, które zlecone zostały przez Miasto w ramach projektu GreenerCites, woda ze studni indywidualnych nie nadaje się do użytku. Potrzeba również wsparcia natury medycznej, ze względu na narażenie mieszkank i mieszkańców na kontakt z substancjami, które w powszechnym rozumieniu są uznawane za szkodliwe, jak np. aniliny, toluidyny, chloroaniliny, nitrobenzen oraz nitrotoluen.</p>
50.		Cel IV.1. str. 31	Wskazać należy również na problem z oznaczeniem "tendencja spadkowa" i "tendencja wzrostowa" (str. 3) w tabeli dotyczącej zrównoważonego gospodarowania zasobami środowiska. Przykładowo - gdy mówimy o rocznej emisji CO ₂ z całego miasta w wysokości 2518907 Mg CO ₂ e (w 2018r.), należałoby zapytać, jakie są szacunki władz miasta, co do możliwego ograniczenia/wyeliminowania emisji? Zgodnie z logiką, już poziom 2518906 byłby obniżeniem względem roku 2018 i można by doszukiwać się tutaj tendencji spadkowej, jednak realnym osiągnięciem by to nie było.
51.		Cel IV.1. str. 32	<p>Kwestia budownictwa energooszczędnego i jego promowania (wymienione na str. 4) nie znalazły odzwierciedlenia we wskaźnikach. W związku z tym należałoby zadać pytania:</p> <p>- Czy Miasto dysponuje informacjami, jaki procent budynków w Bydgoszczy to budowle energooszczędne?</p> <p>- Jaki stopień energooszczędności jest pożądanym przez Miasto? Przykładowo - czy ujęcie kwestii energooszczędności w Strategii dotyczy jedynie docieplenia budynków, czy również montażu paneli fotowoltaicznych?</p>
52.		Cel IV.1. str. 32	Nie jest jasne również, jakie grupy społeczne są priorytetem z punktu widzenia Miasta, w kwestii edukacji ekologicznej. Również zabrakło wskaźników, wedle których można by oceniać powodzenie lub niepowodzenie tegoż projektu. Przykładowo - jaki procent osób powinien w 2030r. posiadać wiedzę (i używać tejże wiedzy w praktyce) nt. segregacji śmieci, ograniczenia generowania odpadów i innych praktyk, służących ochronie środowiska? A ile osób już teraz takową wiedzę

Lp.	Zgłaszający uwagę	Element dokumentu, str.	Treść uwagi
			posiada i stosuje? Jaki procent mieszkańek i mieszkańców jest świadomych problemów związanych z katastrofą ekologiczną i ile osób świadomych będzie w 2030r.?
53.	Mieszkanka/ mieszkaniec Bydgoszczy	Wprowadzenie str. 4	Dodanie w treści fragmentów dotyczących dostosowywania się miasta do zmian klimatycznych i poruszenie problemów ekologicznych (smog, Zachem, wysychanie rzek i jezior).
54.		OBSZAR I str. 17	Dodanie do projektów wdrożeniowych "Reforma ustroju administracyjnego miasta - jednolity podział miasta na dzielnice, które byłyby jednostkami pomocniczymi miasta, z własnym budżetami i radami, a które wybierano by w ogólnomiejskich wyborach tego samego dnia" i odpowiednie rozwinięcie zapisów w pozostałej części tej sekcji.
55.		Cel I.1. kierunki działań str. 18	Dodanie w punkcie "Rozwój zróżnicowanych form partycypacji mieszkańców w decydowaniu o mieście." zapisu "i zmniejszenie wymaganej liczby podpisów dla inicjatywy obywatelskiej".
56.		Cel I.2. kierunki działań str. 19	Ze względu na brak jednoznacznych zapisów dot. tworzenia metropolii, dodanie w punkcie "Działania na rzecz integracji funkcjonalnej i instytucjonalnej bydgoskiego obszaru funkcjonalnego." oraz utworzenie związku gmin dla lepszej realizacji wspólnych zadań gmin należących do BOF.
57.		Cel II.2.2. str. 20	W ogólnym opisie zawarto informacje o integracji obywateli pochodzących z różnych kręgów kulturowych, jednocześnie brak pomysłu na program wdrożeniowy na rzecz integracji i wsparcia tychże, proponuje dodanie odpowiedniego programu wdrożeniowego.
58.		OBSZAR III	Dodanie zapisów związanych ze zwalczaniem problemu smogu w mieście, przekładającego się na mniejszą ilość problemów zdrowotnych mieszkańców miasta.
59.		Cel III.2.	Dodanie programu zwiększenia udziału zieleni w tkance miejskiej i stworzenie nowych parków oraz skwerów, które podwyższą jakość życia mieszkańców oraz walory rekreacyjne miasta. Uwzględnienie tej kwestii w ramach kierunków działań.
60.		OBSZAR IV	W opisie dodanie koncepcji "miasta ogrodu" jako elementu ładu przestrzennego.
61.		OBSZAR IV programy wdrożeń str. 30	Dodanie programu aktywnego zwalczania negatywnych skutków skażenia pozachemowego oraz zaplanowanie odrębnej uchwały anty-smogowej dla miasta; dodanie zapisu o eliminacji na terenie miasta tzw. kopciuchów do roku 2030 i odpowiednie uwzględnienie w dalszej części działu; dodanie zapisu o programie zwiększenia liczby podłączeń do miejskiej sieci ciepłowniczej i odpowiednie uwzględnienie w dalszej części działu.
62.	OBSZAR IV kierunki działań str. 32	Dodanie zapisu "zastosowanie w przestrzeni publicznej idei miejskich i "wiszących" ogrodów – innowacyjne wykorzystywanie zieleni na elewacjach, dachach i małej przestrzeni wokół istniejącej zabudowy, a także wkomponowanie elementów zieleni w inwestycje infrastrukturalne" b) dodanie zapisu "objęcie zieleni na kolejnych obszarach miasta ochroną poprzez tworzenie lasów, parków i skwerów miejskich".	

Lp.	Zgłaszający uwagę	Element dokumentu, str.	Treść uwagi
63.		Obszar V wizja w obszarze str. 33	Rezygnacja z zapisu o transporcie śródlądowym (ze względu na zmiany klimatyczne i niski stan wód na terenie województwa, jest to zapis niemożliwy do zrealizowania, a próby jego realizacji będą miały negatywne skutki ekologiczne).
64.		Obszar V kierunki działań str. 34	Zapis "Rozbudowa infrastruktury transportu publicznego (w zakresie funkcjonalności, komfortu podróżowania, dostępności, dostosowania do potrzeb osób w każdym wieku itp.) – nowe linie tramwajowe, systemy: parkuj i jedź, parkuj i idź, pożegnaj i jedź oraz zostaw rower i jedź, bus pasy, infrastruktura przystankowa, węzły przesiadkowe, aplikacje, systemy płatności." dodanie "analiza możliwości wykorzystania innych form niskoemisyjnego transportu miejskiego" (trolejbusy, autobusy elektryczne, alternatywne formy paliw).
65.		Obszar V kierunki działań str. 34	Dodanie zapisu "utworzenie międzygminnej instytucji integrującej transport zbiorowy na terenie BOF".
66.		Obszar V kierunki działań str. 34	Wykreślenie "Lobbing i promocja działań na rzecz poprawy warunków żeglugowych międzynarodowych dróg wodnych E-70 i E-40 oraz rozwoju żeglugi śródlądowej" ze względu na trudną sytuację hydrologiczną regionu w najbliższej przyszłości.
67.		Obszar V kierunki działań str. 35	Zapis "Większe wykorzystanie transportu kolejowego w ruchu dojazdowym – zmiana stacji końcowych np. pociągi z kierunku Inowrocławia kończące bieg na stacji Bydgoszcz Wschód" zamiana stacji Bydgoszcz Wschód (w zapisie) na Bydgoszcz Fordon i dodanie "wraz ze stworzeniem - przy współpracy z operatorami kolejowymi - odpowiedniej infrastruktury dla stacji początkowo-końcowej".
68.	Mieszkanca/ mieszkaniowiec Bydgoszczy	Wyzwania rozwojowe str. 11	Wyzwania rozwojowe, którym chcemy sprostać: Proponuję zmianę zapisów: "Wzrost aktywności zawodowej i pozazawodowej bydgoszczan" na zapis " "Wzrost aktywności zawodowej i pozazawodowej bydgoszczan, w tym także osób niepełnosprawnych".
69.		Cel III.1 str. 15	Proponuję zmianę zapisów: "Bogata oferta sportowo-rekreacyjna sprzyjająca aktywności mieszkańców" na zapis: "Bogata oferta sportowo- rekreacyjna sprzyjająca aktywności mieszkańców, z uwzględnieniem potrzeb osób niepełnosprawnych".
70.		Cel III.3 str. 15	Proponuję zmianę zapisów: "Wspieranie aktywizacji zawodowej" na zapis: "Wspieranie aktywizacji zawodowej, w tym także osób niepełnosprawnych (w tym osób niepełnosprawnych intelektualnie)".
71.		Cel II.1 str. 21	Dogodne warunki do wszechstronnego rozwoju i ustawicznego kształcenia mieszkańców. Liczba uczestników stałych zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia na 1000 dzieci: W mojej ocenie brak jest uwzględnienia zajęć pozalekcyjnych/pozaszkolnych, z których mogłyby korzystać dzieci niepełnosprawne, brak grup dla zajęć sportowych (zajęcia organizowane przez miasto nie zakładają udziału dzieci niepełnosprawnych, tym samym kadra nie jest przygotowana na tego typu zajęcia). Propozycja dotyczy umieszczenia

Lp.	Zgłaszający uwagę	Element dokumentu, str.	Treść uwagi
			dodatkowego myślnika: - zajęcia pozaszkolne/lekcyjne dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej lub uwzględnienia dopisku: "zajęcia pozalekcyjne (w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnej, w tym dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie).
72.		Cel II.2.1 str. 22	Uważam, że brakuje takich wskaźników jak: - Udział wolontariuszy w działaniach społecznych organizowanych przez miasto jak i organizacji pozarządowych - Udział organizacji pozarządowych zaangażowanych w konsultacje społeczne - Liczba zadań zleczanych przez miasto organizacjom pozarządowym.
73.		OBSZAR III programy wdrożeniowe str. 24	Propozycja programów wdrożeniowych: - Program rozwoju sportu osób niepełnosprawnych - Program wsparcia aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych, w tym także niepełnosprawnych intelektualnie.
74.		Cel III.1.2 str. 25	Bogata oferta sportowo-rekreacyjna sprzyjająca aktywności mieszkańców Propozycja zmiany zapisu: "Liczba uczestników imprez sportowych dla dzieci i młodzieży organizowanych przez placówki oświatowe" na zapis: "Liczba uczestników imprez sportowych dla dzieci i młodzieży (w tym dzieci i młodzieży niepełnosprawnej) organizowanych przez placówki oświatowe".
75.		Cel III.3.2. str. 28	Uważam, że brakuje wskaźnika: "Udział miejsc pracy dla osób z niepełnosprawnościami (w tym niepełnosprawnością intelektualną)".
76.		Uwaga ogólna	Generalna uwaga -> wartości bazowe wskaźników realizacji celów operacyjnych powinno być faktycznie wskaźnikiem a nie konkretną liczbą - np. liczba osób biorących udział w głosowaniu w ramach Bydgoskiego Budżetu Obywatelskiego powinna być frekwencją w stosunku do liczby mieszkańców uprawnionych do głosowania w programie BBO.
77.	Urząd Miasta Bydgoszczy	PLAN STRATEGICZNY Cel I.1.2. str. 14	Aktywny udział mieszkańców w decyzjach dotyczących funkcjonowania miasta, określono Wpływ Miasta na osiągnięcie celu jako duży. Moim zdaniem miasto ma wpływ tylko poprzez zastosowanie różnych narzędzi edukacyjnych i kampanii informacyjnych zachęcających mieszkańców do decydowania o mieście. Jednym z narzędzi jest również budżet obywatelski. Nie mniej jednak wpływ miasta na aktywny (tu chciałabym podkreślić to słowo) udział mieszkańców jest nadinterpretacją, zwłaszcza iż taki sam wpływ ma miasto na udział mieszkańców w wyborach a w tym celu określamy rolę miasta jako średnią. W związku z powyższych proponuję określenie wpływu miasta na osiągnięcie celu jako "średni" lub wykreślenie z nazwy celu słowa "aktywny".
78.		Cel I.2.3. str. 14	Bydgoszcz znaczącym krajowym i europejskim ośrodkiem metropolitalnym określono Wpływ Miasta na osiągnięcie celu jako duży. Uważam to za błędne podejście z uwagi m.in. na brak ustawy metropolitalnej oraz fakt, iż w dużej mierze ranga ośrodka metropolitalnego nie jest zależna tylko od miasta. Piszą Państwo przecież w ZAGROŻENIACH

Lp.	Zgłaszający uwagę	Element dokumentu, str.	Treść uwagi
			W OTOCZENIU BYDGOSZCZY - 1. Pomniejszanie roli i znaczenia Bydgoszczy jako centrum regionu na szczeblu regionalnym (Strategia Rozwoju Województwa, Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa) oraz na szczeblu krajowym (deprecjonowanie roli dużych miast w rozwoju kraju – SOR, KSRR) czy też 2. Silna konkurencja innych ośrodków miejskich w kraju i za granicą w przyciąganiu inwestorów oraz osób kreatywnych i o wysokich kwalifikacjach. Mając na uwadze zdiagnozowane zagrożenia jak i nasze słabości mające wpływ na rangę metropolii np. Mały udział bydgoskich uczelni w życiu miasta, proponuję określenie wpływu miasta na powyższy cel jako - średni.
79.	Stowarzyszenie Społeczny Rzecznik Piesznych w Bydgoszczy	Wprowadzenie – grafika str.5	Należałoby wprowadzić opisy grafiki w j. polskim, w tym nazwy miast, oraz wyjaśnić wskazanie akurat tych dwóch a nie innych miast w zestawieniu z Bydgoszczą.
80.		Wprowadzenie str.10	Proponujemy użycie sformułowania „życie w mieście i w jego sąsiedztwie” – sformułowanie „poza granicami” oznacza również dalekie odległości gdzie związek z miastem jest już znikomy, a „sąsiedztwo” może podkreślać też związki wewnątrz Metropolii Bydgoszcz.
81.		Uwarunkowania rozwojowe (szanse) str. 13	Należałoby skorygować do formy: „Budowa dróg ekspresowych S5 i S10”.
82.		Uwarunkowania rozwojowe (zagrożenia) str. 13	„brak decyzji dotyczącej budowy S10” należałoby skorygować do formy: „budowy drogi ekspresowej S10” oraz wskazać podmiot, którego brak decyzji jest omawianym zagrożeniem, aby właściwie zaadresować przeciwdziałania
83.		Uwarunkowania rozwojowe (zagrożenia) str. 13	„deprecjonowanie roli dużych miast w rozwoju kraju – SOR, KSRR należałoby wyjaśnić/rozwinąć zastosowane skróty
84.		Plan strategiczny cel VI.1.4. str. 16	Proponujemy by zwiększyć rolę miasta do poziomu „dużego” z tej racji, że zarówno największe atrakcje turystyczne (np. muzea, węzeł wodny, przestrzeń publiczna) znajdują się w gospodarowaniu władz miasta, a prywatne atrakcje są zdecydowanie w mniejszej skali (np. Muzeum Mydła); ponadto promowanie miasta jako całości (atrakcji publicznych i prywatnych) należy też w zdecydowanie większej mierze do władz miasta (np. obecność na targach międzynarodowych i krajowych).
85.		Obszar I str. 17	Proponujemy połączenie obu tych programów ze względu na znaczną zbieżność tematyczną jak i ograniczenie ilości programów dopiero „planowanych”, np. jako: „Program zarządzania kontaktami z mieszkańcami i rozwoju społeczeństwa obywatelskiego (planowany)”.
86.		Obszar I. cel I.1.1 str. 18	Wskaźnik: „Udział osób głosujących w wyborach do Rad Osiedli wśród pełnoletnich mieszkańców osiedli, na których odbyły się wybory w danym roku” wartość docelowa: „tendencja wzrostowa”

Lp.	Zgłaszający uwagę	Element dokumentu, str.	Treść uwagi
			proponujemy zamiast niedookreślonego wskaźnika „tendencja wzrostowa” określenie analogiczne jak przy pozostałych wskaźnikach związanych z frekwencją wyborczą, tj. „powyżej średniej dla miast wojewódzkich” –można z powodzeniem uzyskać dane i wyliczyć wskaźnik udziału mieszkańców w wyborach do rad osiedli/dzielnic w miastach wojewódzkich, a dopiero porównanie z sytuacją zewnętrzną da obraz zaangażowania mieszkańców Bydgoszczy w przedmiotowych wyborach
87.		Cel II.2.1. cel II.2.2. str. 22	W opisie wskaźników należałoby rozwinąć/zmienić skróty, np. „NGO” na „organizacje pozarządowe”, „KK” na „kodeks karny”.
88.		Cel III.1.2. str. 25	Proponujemy dopisać wskaźnik: „Długość (w km) infrastruktury rowerowej w granicach miasta” z wartością bazową 2018: 85 km* i docelową 2030: co najmniej 200 km (ewentualnie wskaźnik ten umieścić w celu V.1, „Zrównoważony i spójny system transportowy”); dla porównania Wrocław: „Przez ostatni rok powstało nowych 29 km dróg dla rowerów, a obecnie system tras liczy już blisko 1500 km”** * https://www.morizon.pl/blog/rowerowy-ranking-miast-2018-bydgoszcz/ (należy zauważyć, publicznie dostępne dane ZDMiKP kończą się na... 2011 roku i wartości 81 km: http://www.zdmikp.bydgoszcz.pl/pl/drogimiejskie/infrastruktura-rowerowa/drogi-rowerowe) ** https://www.facebook.com/sutrykja-cek/posts/2620479121506680?__tn__=-R
89.		Obszar IV. str. 30	Programy wdrożeniowe: „Plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych” proponujemy uzupełnienie o sieć ciepłowniczą jako efektywny sposób dostarczania ciepła, alternatywny do indywidualnego spalania paliw, tj. o zapis w postaci: „Plan rozwoju i modernizacji sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i ciepłowniczej”.
90.		Cel IV.1.3. str. 31	Wartość docelowa wskaźnika na 2030 r. określona jako „utrzymanie poziomu (2018: 1,7)”, tj. stosunek 1:1,7 jest niedopuszczalna i niezgodna z obecną wiedzą naukową (gdzie podaje się stosunek 1:~1500)*, a niski poziom tego wskaźnika przeczy pozostałym założeniom o ochronie klimatu i zieleni omawianych w dziale określonym przecież jako „Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska”. Konieczna jest zmiana wartości docelowej: zamiast „utrzymanie poziomu” to co najmniej „stosunek 1:100”, co jest z jednej strony absolutnym minimum a z drugiej realnie osiągalne, a jednocześnie obecne już w lokalnej debacie publicznej wskutek propozycji organizacji pro-ekologicznych oraz zgodne z oczekiwaniami społecznymi.** Proponowany wskaźnik winien obowiązywać w perspektywie co najmniej 10-letniej, a więc na czas obowiązywania Strategii, w przyszłości można go zweryfikować w zależności od osiągniętych długofalowych rezultatów. * http://naukawpolsce.pap.pl/aktualnosci/news%2C414182%2CEkspert-w-miastach-potrzebne-sa-duze-drzewaa-nie-ich-sadzonki.html ** https://bydgoszcz.wyborcza.pl/bydgoszcz/7,48722,25376906,100-sadzonek-za-jedno-wyciete-drzewo-chcanegocjacji-z-prezydentem.html

Lp.	Zgłaszający uwagę	Element dokumentu, str.	Treść uwagi
91.		Cel IV.1.3 str. 31	proponujemy nowy wskaźnik zakładający wymianę wszystkich pieców kopciuchów do 2030 r., tj. wartość docelowa: 0
92.		Cel IV.1. kierunki działań str. 31	„Wdrażanie zasad projektowania uniwersalnego (dostępność dla wszystkich ludzi –zasada 8/80)” powinien zostać wyjaśniony kontekst użycia „zasady 8/80” w związku z licznymi niejednoznacznymi definicjami w literaturze przedmiotu oraz dla przejrzystości i zrozumiałości tekstu
93.		Cel V.1. kierunki działań str. 35	str. 35 – kierunek: „Wyłączenie lub ograniczenie ruchu samochodowego na terenie śródmieścia” proponujemy bardziej precyzyjny zapis, zgodny z podziałem miasta na dzielnice, tj. „Wyłączenie lub ograniczenie ruchu samochodowego na terenie Starego Miasta i Śródmieścia”
94.		Cel V.2. kierunki działań str. 35	Cel V.2 E-dostępność należy wyłączyć ten cel z obszaru „Nowoczesny transport i komunikacja” jako niezgodny z jego podstawowym rozumieniem (zdefiniowanym na str. 6) jako „smart mobility” (gdzie „mobility” nie można uznać za odpowiednik „komunikacji” w znaczeniu nie-transportowym) i przenieść do bliższego znaczeniowo obszaru, tj. „Sprawne i efektywne zarządzanie miastem” (smart governance), „Aktywni, otwarci i kompetentni obywatele” (smart people) lub „Przyjazne warunki życia” (smart living); nazwę obszaru V można zaś zawęzić do „Nowoczesny transport” (jako odpowiednik „mobility”).
95.		Cel VI.1.4. str. 37	Wskaźnik: „Liczba międzynarodowych wydarzeń MICE” należałoby rozwinąć/zmienić skrót: „MICE” dla przejrzystości i zrozumiałości tekstu.
96.	Mieszkanca/ mieszkaniac Bydgoszczy	Wprowadzenie, Bydgoszcz w 2030 r., Uwarunkowania rozwojowe str. 4-13 wskaźniki w obszarach	Jest bardzo dużo informacji. Z jednej strony dobrze ale z drugiej dla mnie jako zwykłego mieszkańca to za dużo. Można byłoby to skrócić o parę stron i napisać tylko o chodzi z tą strategią i po co jest co zmieni w krótki konkretny sposób. Opis obszarów wg. mnie nie potrzebna jest tabelka z danymi. Męczyło mnie to podczas czytania aż w ogóle przestałem na to zwracać uwagę. Ktoś się napracował nie potrzebnie. Doceniam wysiłek ale dla mnie to było za dużo.
97.	Mieszkanca/ mieszkaniac Bydgoszczy	Obszar II. Cel II.1. kierunki działań	Wspieranie akcji edukacyjnych mieszkańców: Akcje środowiskowe: - dbanie o środowisko - filozofia Zero Waste - dbanie o siebie rozwój osobisty - warsztaty psychoterapeutyczne (np. jak ponieść pewność siebie,, jak mądrze inwestować pieniądze, droga sukcesu itd.) Możliwa współpraca z O4 coworking w Gdańsku - szkolenia z funduszy europejskich - szkolenia z zarządzanie projektami - szkolenia z pozyskiwania sponsorów na różne wydarzenia - poszerzanie wiedzy na temat odnawialnych źródeł energii Z tymi zagadnieniami można byłoby zorganizować festyny nie tylko dla dzieci ale i również dla dorosłych. Pogłębianie wiedzy o wielkich Bydgoszczanach np. Marian Rejewski. Wystawy, wydarzenia tematyczne nie tylko dla dzieci ale i również dla młodzieży i dorosłych.

Lp.	Zgłaszający uwagę	Element dokumentu, str.	Treść uwagi
98.		Obszar I. str. 17	<p>Współpraca z innymi większymi miastami np. Gdańsk, Poznań w celu rozwoju promocji miasta zarządzania nimi, wymiana firm.</p> <p>To samo z miastami zza granicy np. Monachium Berlin, Bergen.</p> <p>Współpraca miałyby polegać na wymianie wiedzy doświadczeń know how , ulepszaniu ,zabytków, przemysłu, nauki w mieście.</p> <p>ściągnięcie do miasta zagranicznych inwestorów np. Siemens, Bosch, firm IT.</p> <p>Współpraca z zagranicą również mogłoby obejmować nasze uczelnie i nie chodzi mi o standardowe programy np. MOST czy DAAD , Erasmus. Uczelnie w tym przypadku powinny same zacząć współpracę ale można je w jakiś sposób zachęcić wspomóc w realizacji tego zadania.</p>
99.		Obszar III. str.23	<p>Rewitalizacja bulwarów nad Brdą w stronę TESCO do biurowców Arkady Investments. Odbudowa ścieżek przyrzecze, remont parku przy Artego Arenie. Rewitalizacja umożliwiłaby bydgoszczanom jeszcze większą aktywność fizyczną przy rzece. Remont kamienic na bydgoskiej Wenecji. Mamy piękną Wyspę Młyńską, ale niestety po drugiej stronie rzeki są straszne kamienice blaszane płyty, za którymi ukrywa się zielsko. Magiczne schodki nie są aż tak magiczne, są niestety brudne. Można byłoby to jakoś wyremontować odnowić i to miejsce byłoby jeszcze piękniejsze ściągając przy tym jeszcze więcej turystów. Magiczne schodki można byłby pomalować w różne kolory i na każdym stopniu napisać jakieś przysłowie np. : https://pl.tripadvisor.com/Attraction_Review-g274772-d15276575-Reviews-Kolorowe_schody-Krakow_Lesser_Poland_Province_Southern_Poland.html</p> <p>Wybudowanie mariny wodnej w Starym Fordonie. Marina powinna być wyposażona w pełne zaplecze socjalne od pokojów gościnnych po pralnie, sklep dla wodniaków i warsztat dla przybywających łodzi. Taka Marina istnieje w Kamieniu Pomorskim. Byłby to świetny punkt dla ludzi którzy odbywaliby rejsy do Bydgoszczy. https://www.youtube.com/watch?v=bYyDH4YS_j8</p> <p>Wprowadzenie akcji "Rowerem do pracy". Pracownicy dojeżdżający do pracy co tydzień otrzymują kanapki do pracy za darmo po przejechaniu określonego dystansu. Uczestnicy po przejechaniu większego dystansu mogą rywalizować o cenniejsze nagrody. Taka akcja propagowałaby zdrowy styl życia mieszkańców i eliminuje jakąś część samochodów z miasta. Więcej szczegółów o akcji: https://www.roveremdopracy.tczew.pl/cel-konkursu</p> <p>Zwiększenie ilości informacji w miejscach historycznych np. na starym rynku montaż tablic informacyjnych o wydarzeniach które kiedyś w tym miejscu się odbyły. Zwiększenie informacji map w Myślęcinku. Dodanie więcej atrakcji i możliwości od organizowania różnych wydarzeń. Promocja Ostromecka. Stworzenia ogrodów np. miłości, angielskiego, chińskiego. Rewitalizacja i promocja tego wspaniałego miejsca do wypoczynku.</p>
100.		Obszar IV. str.29	<p>Jesteśmy na terenach które w najbliższym czasie ulegną wysychaniu. Może warto jeszcze pomyśleć o tym aby zachować w jakiś sposób</p>

Lp.	Zgłaszający uwagę	Element dokumentu, str.	Treść uwagi
			wodę z opadów nie kierować ją do ścieków. Nie możemy również dopuścić do tego aby stała tak na ulicach i parowała. Trzeba w jakiś sposób temu zaradzić np. przez magazynowanie jej. Myślę tutaj o zbiornikach wodnych. Wiem że miasto inwestuje w budowę takich miejsc ale jest ich nadal mało. W wielu miejscach woda przy obfitych opadach stoi na drodze i każdy czeka aż wyparuje. Nie warto marnować tak wody tylko trzeba pomyśleć o przyszłości ponieważ za parę lat jeszcze więcej ludzi opuści te tereny z powodu suszy. Temat terenów po byłych zakładach chemicznych Zachem mianowicie składowisk i miejsc z odpadami chemicznymi przewija się już bardzo długo. W tym przypadku widzę rozwiązanie jedynie wykorzystaniu środków na remediację tych terenów.
101.		Obszar V. str. 33	Dostosowanie przejść naziemnych podziemnych dla osób niepełnosprawnych, Zamontowanie platform mocowanych do ściany dla przejścia podziemnego pod rondem Jagiellonów. Ułatwienie podjazdów i zjazdów dla rowerów w tym przejściu poprzez zmniejszenie pochyleń w zejściu. Dobudowanie wind do kładki na ulicy Wojska Polskiego. Dodanie do gamy roweru metropolitalnego rowerów 3kołowych dla osób niepełnosprawnych. Zbudowanie bezpiecznego przejścia naziemnego przez rondo Kujawskie. Korzystając z obniżenia terenu które jest realizowane można byłby zrobić mały podjazd i zbudować kładkę na drugą stronę ulicy od strony Zielnych Arkad Taką kładkę można również byłby przeprowadzić na ulicę Solskiego. Zwiększyłoby to bezpieczeństwo i przepustowość przejazdu samochodów w tym miejscu.
102.	Mieszkanka/ mieszkaniec Bydgoszczy	Obszar IV. str.32	Mając na uwadze bardzo duże znaczenie ochrony środowiska proponuję kierunki rozwoju rozszerzyć o miejski program refundacji działań proekologicznych polegający na dodatkowym (poza rządowym) dofinansowaniu działań związanych z wymianą źródeł energii pozyskiwanej ze spalania paliwa na fotowoltaikę.
103.		Obszar V. str. 34	W kierunkach działań proponuje się ujęcie rzeki Wisły i Brdy jako alternatywnych dróg komunikacji miejskiej, na których realizowany byłby poprzez fotoelektryczne tramwaje wodne stały transport mieszkańców. Bydgoszcz byłaby pewnie pierwszym miastem w Polsce, które miałoby taki stały rodzaj transportu. Oprócz funkcji transportowej działanie to z pewnością sprzyjałoby wartości wizerunkowej oraz marketingowej naszego miasta.
104.		Obszar V. str. 34	W zakresie transportu drogowego, a przede wszystkim bezpieczeństwa mieszkańców, proponuję długoterminowy program objęcia wszystkich przejść dla pieszych, (gdzie ruch nie jest regulowany sygnalizacją świetlną), indywidualnym doświetleniem przejścia z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii.
105.	Stowarzyszenie ZESPOLAKI	Cel II.1.2. str. 14 Cel III.3.2. str. 15	Chcielibyśmy aby rozwój i kształcenie mieszkańców, a także aktywizacja zawodowa dotyczyła również osób z niepełnosprawnościami. Umożliwienie dzieciom z niepełnosprawnościami nauki wraz ze zdrowymi rówieśnikami, klasy włączające, szkoły integracyjne, a także szkoły specjalne mogące współdziałać z innymi instytucjami to przyszłość dla dorosłych osób z niepełnosprawnościami. Umożliwienie i

Lp.	Zgłaszający uwagę	Element dokumentu, str.	Treść uwagi
			wsparcie przy zatrudnieniu osób m.in. z zespołem Downa da poczucie przynależności do społeczeństwa, nadzieję, a także poprawi własne mniemanie o sobie. Będziemy ogromnie wdzięczni za ułatwienie startu w dorosłość dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnościami.
106.	Mieszkanka/ mieszkaniec Bydgoszczy	–	Dostosowanie przejść dla rowerów i dla osób niepełnosprawnych. Remont przejścia pod rondem Jagiellonów i dostosowanie tego przejścia dla rowerów i dla osób niepełnosprawnych. Znalezienie sponsora i stworzenie w ogrodach parku w Ostromecku świetlnych iluminacji tak jak w parku Oliwskim w Gdańsku.
107.	Mieszkanka/ mieszkaniec Bydgoszczy	Cel IV.1. kierunki działań str. 32	Zamiast zapisu ograniczenie ruchu samochodowego zapis upłynnienie ruchu samochodowego -samochody, które płynnie się poruszają, a nie stoją w korkach emitują mniej zanieczyszczeń
108.		Cel IV.1. kierunki działań str. 32	Brakuje zapisów odnośnie monitorowania/ patrolowania terenów zielonych p/k pozostawionych śmieci. Brakuje zapisów odnośnie ustawienia w mieście większej ilości pojemników na śmieci co ograniczy wyrzucanie śmieci do lasów i innych tego typu miejsc. Brakuje zapisów odnośnie ustawienia w mieście butelkomatów. Powinno się podejmować w/w działania aby ograniczyć ilość nielegalnych wysypisk śmieci.
109.		Cel V.1. kierunki działań str. 34	Kierunek działania infrastruktura przystankowa powinien być uszczegółowiony o zapis, że przystanki autobusowe tam gdzie to tylko możliwe powinny znajdować się na poboczu, a nie w osi jezdni ponieważ wtedy ruch pojazdów będzie płynniejszy
110.		Cel V.1. kierunki działań str. 35	Brakuje zapisów, iż tam gdzie to tylko możliwe będą budowane drogi bezkolizyjne w postaci wiaduktów, tuneli, tzw. ślimaki, a więc drogi na poziomie +1 i/lub -1, brakuje zapisu o nastawieniu na budowę rond turbinowych , takie rozwiązanie upłynniając ruch pojazdów.
111.	Mieszkanka/ mieszkaniec Bydgoszczy	Obszar IV. kierunki działań str. 32	Kierunki działań - Projekt modernizacji i rozbudowy kanalizacji deszczowej wraz z systemem retencjonowania wody oraz zadaniami ujętymi w „Katalogu zielono-niebieskich rozwiązań”. Uzasadnienie wraz z propozycją zmiany. Kwestia gospodarowania wodami opadowymi (deszczowymi i roztopowymi) na terenie miasta, poprzez zaproponowany zapis - kierunek działania, w mojej ocenie, została potraktowana zbyt wąsko. Zapis wyraźnie odnosi się do projektu realizowanego przez MWiK, który w głównej mierze zakłada modernizację i rozbudowę sieci kanalizacji deszczowej wraz z urządzeniami służącymi do retencjonowania wody (spowolnienia odpływu). Nowoczesna gospodarka wodami opadowymi powinna łączyć w zintegrowany sposób zarówno tzw. szarą jak i błękitno-zieloną infrastrukturę. W rozwój tej ostatniej powinni zostać zaangażowani wszyscy „odpowiedzialni za własny fragment Bydgoszczy”. „Katalog zielono-niebieskiej infrastruktury” opracowany na zlecenie MWiK skierowany jest przede wszystkim do właścicieli nieruchomości , ogrodów, autorów inwestycji przemysłowych, publicznych, handlowych, komunikacyjnych i mieszkaniowych. Istotne jest, że zawiera on

Lp.	Zgłaszający uwagę	Element dokumentu, str.	Treść uwagi
			<p>jedynie wybrane propozycje niebieskozielonych rozwiązań, nie wyczerpuje całego spektrum możliwości zatrzymania wód opadowych w miejscu ich powstawania.</p> <p>Stąd propozycje bardziej ogólnego ujęcia kierunku działania dla Bydgoszczy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Zintegrowane zarządzanie wodami opadowymi w oparciu o tzw. szarą i błękitno-zieloną infrastrukturę, 2) Zintegrowane zarządzanie wodami opadowymi. Modernizacja i rozbudowa kanalizacji deszczowej oraz zastosowanie technik zagospodarowania opadu w miejscu jego wystąpienia, lub jeszcze ogólniej, 3) Zwiększenie retencji wód opadowych w przestrzeni miasta. <p>Podkreślenie znaczenia retencji wód opadowych jest ważne w kontekście spójności z założeniami innych dokumentów, takich jak: Plan przeciwdziałania skutkom suszy (projekt), Plan adaptacji do zmian klimatu dla miasta Bydgoszczy, Strategia gospodarowania wodą (projekt w ramach CWC), Strategia zielonych dachów(projekt w ramach GRAD).</p>
112.	Tramwaj Fordon Sp. z o.o.	Cel V.1. kierunki działań str. 34	<p>Proponujemy dodatkowy zapis: Podniesienie efektywności komunikacji tramwajowej poprzez modernizację i rozbudowę jej zaplecza technicznego.</p> <p>Uzasadnienie powyższej uwagi:</p> <p>Rozbudowa zaplecza technicznego (pętli Łoskoń) oraz wyposażenie jej w takie urządzenia jak tokarka podtorowa przyniesie następujące korzyści:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ciągła diagnostyka oraz bieżące szlifowanie obręczy co ograniczy emisję hałasu generowanego przez tramwaje - mniejsze przestoje tramwajów (szczególnie nowego taboru niskopodłogowego) - w przyszłości możliwość wykorzystania tokarki w celu zarobkowym poprzez świadczenie usług toczenia dla operatorów zewnętrznych (MZK Toruń, MZK Grudziądz, inne).
113.	Członkowie Rady ds. Partycypacji Społecznej	Uwaga ogólna	<p>Proponujemy zwiększenie roli procesów partycypacyjnych w zarządzaniu miastem, tj. konsultacji społecznych i budżetu obywatelskiego poprzez wzmocnienie kompetencji Urzędu Miasta, np. poprzez połączenie Zespołu ds. Organizacji Pozarządowych oraz Referatu Partycypacji Społecznej i wzmocnienie obsady wzorem np. Laboratorium Innowacji Społecznych UM w Gdyni lub Centrum Komunikacji Społecznej UM w Warszawie (po ok. 50 osób).</p>
114.	Członkowie Rady ds. Partycypacji Społecznej	Obszar I. str. 17	<p>W programach dot. "rozwoju społeczeństwa obywatelskiego" oraz "zarządzaniem kontaktami z mieszkańcami" należy ująć rolę Rady ds. Partycypacji Społecznej przy Prezydencie M. Bydgoszczy.</p>
115.		Obszar I. cel I.1.1. str. 18	<p>Do wskaźnika "Udział osób głoszących w wyborach do Rad Osiedli" proponujemy miernik dot. wartości docelowej 2030 tożsamy z pozostałymi, tj. "powyżej średniej dla miast woj."</p>
116.		Obszar I. cel I.1.2. str. 19	<p>Do wskaźnika "Liczba procesów konsultacyjnych" proponujemy, oprócz wskaźnika wyrażonego liczbowo uzupełnienie o podanie wskaźnika procentowego względem liczby ludności miasta (wartość bazowa i docelowa) mieszkańców biorących udział w tych procesach.</p>

Lp.	Zgłaszający uwagę	Element dokumentu, str.	Treść uwagi
117.		Obszar I.1.1.2. str. 19	Do kierunków dot. "elektronizacji usług dla mieszkańców oraz procesów i procedur" oraz "Uruchomienie zintegrowanego systemu elektronicznego do komunikowania się z mieszkańcami" proponujemy szczególne uwzględnienie ww. narzędzi w procesach partycypacyjnych.
118.		Uwaga ogólna	We wszystkich procesach i kierunkach działań proponujemy szczególny nacisk na ochronę środowiska, tj. ograniczenia liczby dokumentów papierowych, wewnętrznych w urzędzie, jak i kierowanych do mieszkańców (np. w 2019 r. wydrukowano 100 000 kart do głosowania w BBO, a tylko ok. 10% wrzucono do urn).
119.		Uwaga ogólna, programy wdrożeniowe	W dokumentach strategicznych, jak Bydgoszcz 2030, jak i wynikających z wielu działań urzędu miasta oraz programów wdrożeniowych, powinna być uwzględniona jak największa partycypacja mieszkańców, ze szczególnym uwzględnieniem organizacji pozarządowych - na każdym etapie tworzenia dokumentu, od powstania założeń (np. tematyczne zespoły robocze) do konsultacji końcowego kształtu dokumentu (jak najszersze informowanie mieszkańców i organizacji pozarządowych), szczególnie z uwzględnieniem roli komórek urzędu miasta ds. partycypacji i organizacji pozarządowych - w nawiązaniu do uwagi nr 1.
120.	Mieszkanka/mieszkaniec Bydgoszczy	Bydgoszcz w 2030 roku wizja str. 11	Poprawa jakości przestrzeni publicznych - z dominującą rolą zieleni (z dominacją zieleni) w przestrzeniach publicznych. "Miasto zatopione w zieleni". Zieleń pochłania smog, tłumi hałas, obniża temperaturę w mieście latem, poprawia samopoczucie, zatrzymuje pył.
121.		Obszar IV. str. 31-32	Życzę sobie, aby w moim mieście zrozumiano, że inwestycja w zieleni ma kluczowe znaczenie dla dobrego samopoczucia mieszkańców. Nie wystarczy utrzymanie powierzchni na obecnym poziomie. Potrzebny jest wzrost powierzchni i przebudowa. Wzrost jakości. Niepotrzebne są wielkie połacie trawników koszone do ziemi. Potrzebne są nasadzenia roślinności wysokiej, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków, które według badań naukowych, efektywnie wchłaniają zanieczyszczenia. Nie wystarczy zachowanie obszarów prawnie chronionych. Jeżeli ma powstać sieć korytarzy ekologicznych z połączeniem terenów zieleni w zintegrowany system, to konieczny jest WZROST OBSZARÓW prawnie chronionych.
122.		Obszar V. kierunki działań str. 34	USUNĄĆ zapis o lobbingu i promocji "poprawy warunków żeglugowych" E70 i E40 oraz "rozwój żeglugi śródlądowej". Proszę poważnie potraktować opinie naukowców z dziedziny ekologii - rozwój żeglugi to po pierwsze degradacja środowiska naturalnego, w tym chronionych siedlisk. Po drugie, drogi wodne nie będą funkcjonować z uwagi na potężną suszę. Proszę poważnie potraktować raport hydrologiczny.
123.	Mieszkanka/mieszkaniec Bydgoszczy	Bydgoszcz w 2030 roku wizja str. 11	Dominacja zieleni w przestrzeni publicznej. "Miasto zatopione w zieleni". Zieleń pochłania zanieczyszczenia z powietrza, tłumi hałas, obniża temperaturę w mieście w czasie upałów.

Lp.	Zgłaszający uwagę	Element dokumentu, str.	Treść uwagi
124.		Obszar IV. str. 31-32	Zwiększenie powierzchni terenów zielonych i ich przebudowa - zamiast koszonych trawników zieleni wysoka (szczególnie gatunki, pochłaniające zanieczyszczenia, w tym zimozielone) oraz łąki kwietne - szczególnie w pasach drogowych. Zwiększenie obszarów prawnie chronionych w celu stworzenia integralnego systemu korytarzy ekologicznych.
125.		Obszar V. str. 34	Sieć szybkiej kolei miejskiej wschód - zachód - południe. Możliwość bezpośredniej podróży pociągiem z Fordonu do Inowrocławia lub Nakła.
126.		Obszar V. str. 34	Odejście i usunięcie zapisu o lobbingu na rzecz rozwoju dróg wodnych E70 i E40. Rozwój żeglugi doprowadziłby do katastrofy ekologicznej. Poza tym, drogi te nie będą funkcjonalne uwagi na fatalną sytuację hydrologiczną w Polsce (pogłębia się susza).

II. Uwagi zebrane w ramach uzasadnień do odpowiedzi negatywnej na pytania zamknięte ankiety.

Lp.	Zgłaszający uwagę	Treść uwagi
Pytanie Czy Pani/Pana zdaniem konstrukcja dokumentu, oparta na sześciu kluczowych obszarach rozwoju miasta jest zrozumiała?		
127.	Mieszkanca/ mieszkaniowiec Bydgoszczy	Mało czytelne i za dużo punktów. Skupić się powinno tylko na kluczowych punktach. Np. Infrastruktura.
128.	Osoba spoza Bydgoszczy	Obszary są ogólne, wizja jest niejasna i życzeniowa; trudno powiedzieć "tak, to jest wizja, którą rozumiem i którą podzielam"; nie różni się niczym od klasycznych wizji w dokumentach strategicznych, nie wyróżnia miasta.
129.	Mieszkanca/ mieszkaniowiec Bydgoszczy	Trudno pojąć dlaczego wybrano te a nie inne obszary i uznano je za kluczowe.
130.	Mieszkanca/ mieszkaniowiec Bydgoszczy	Z konstrukcji i treści dokumentu nie wynika jednoznacznie, że chodzi o Bydgoszcz. Dokument ten tak samo pasowałby do większości większych miast w Polsce. Brakuje lepszego dostosowania dokumentu do miasta, dla którego powstał.
131.	Mieszkanca/ mieszkaniowiec Bydgoszczy	Jest zbyt rozbudowana dla przeciętnego odbiorcy.
132.	Stowarzyszenie Społeczny Rzecznik Piechotników w Bydgoszczy	Są to kluczowe obszary miasta – ale każdego, nie są to kluczowe obszary będące wyróżnikiem dla Bydgoszczy.
133.	Mieszkanca/ mieszkaniowiec Bydgoszczy	Niezrozumiałe jest oddzielenie "przyjaznych warunków życia" (obszar III) i "zdrawego i bezpiecznego środowiska" (obszar IV). To nie są odrębne zagadnienia, więc nie powinny być traktowane oddzielnie.
Pytanie Czy Pani/Pana zdaniem układ całego dokumentu jest przejrzysty?		
134.	Stowarzyszenie Społeczny	Występują zbyt duże zawichości wewnątrz obszarów, np. cele III.1 – cele operacyjne III.1.1 – a w każdym celu operacyjnym wiele wskaźników, ale obejmujących wąskie

Lp.	Zgłaszający uwagę	Treść uwagi
	Rzecznik Pie-szych w Byd-goszczy	wycinki zagadnienia i nie dających pełnego obrazu zakładanych zmian w danym ob-szarze. Niektóre cele nie pasują do obszarów, np. V.2 E-dostępność nie pasuje do Obszaru V. Nowoczesny transport i komunikacja.
135.	Mieszkanca/mieszkaniec Bydgoszczy	Czcionka w całym dokumencie (z wyjątkiem nagłówek) powinna być jednakowej wielkości.
136.	Mieszkanca/mieszkaniec Bydgoszczy	Czcionka powinna być większa na niektórych stronach.
137.	Mieszkanca/mieszkaniec Bydgoszczy	Zapisy w stylu "cele kierunkowe, operacyjne" nie są raczej możliwe do rozróżnienia dla mieszkańca.
138.	Mieszkanca/mieszkaniec Bydgoszczy	Dokument jest mało czytelny, za dużo jest w nim treści, za mało elementów gra-ficznych, bardziej spójnego wyjaśnienia celów strategii.
139.	Mieszkanca/mieszkaniec Bydgoszczy	Niezrozumiałe jest oddzielenie "przyjaznych warunków życia" (obszar III) i "zdro-wego i bezpiecznego środowiska" (obszar IV). To nie są odrębne zagadnienia, więc nie powinny być traktowane oddzielnie.
Pytanie Czy Pani/Pana zdaniem język dokumentu i użyte sformułowania są komunikatywne i czytelne?		
140.	Mieszkanca/mieszkaniec Bydgoszczy	Nie wszystkie punkty, ale część np. Punkt o opiece zdrowotnej a podpunkt o aktywności.
141.	Mieszkanca/mieszkaniec Bydgoszczy	Język jest zrozumiały, ale przydałoby się więcej elementów graficznych obok tekstu np. tabel, wykresów.
142.	Osoba spoza Bydgoszczy	Język jest zrozumiały jedynie dla osób, które na co dzień posługują się tego typu językiem. Niestety dla średnio wykształconego mieszkańca, którego zainteresowa-nia koncentrują się na rodzinie i ewentualnie najpopularniejszych portalach infor-macyjnych język strategii jest niedostępny.
143.	Mieszkanca/mieszkaniec Bydgoszczy	Co to właściwie znaczy: Miasto powinno udostępniać mieszkańcom i odbiorcom instytucjonalnym, promowanie wykorzystania otwartych danych i budowania roz-wiązań ICT (technologie informacyjno-komunikacyjne)w oparciu o te dane. udostępniać promowanie? - no litości!
144.	Mieszkanca/mieszkaniec Bydgoszczy	Uwaga jedynie do początku dokumentu: 1) wprowadzenie bardzo ciężko się czyta (str.4). 2) na str. 5 jest rysunek - powinien być on w języku polskim 3) powinna nastąpić modyfikacja str. 6 jeśli nastąpi modyfikacja na str. 5 (niepo-trzebne tłumaczenie zakresu angielskiego na polski).
145.	Stowarzysze-nie Miłośni-ków Starego Fordonu	Wiele sformułowań jest specjalistycznych i niezrozumiałych dla przeciętnego oby-watela. Wizja jest tautologiczna i niekonkretna. Nazwa miasta Bydgoszcz może być zastą-piona każdą inną nazwą.
146.	Mieszkanca/mieszkaniec Bydgoszczy	Brak informacji o wszystkich skrótach użytych w treści.
147.	Stowarzysze-nie Społeczny	Występują niezrozumiałe skróty nazw (np. MICE), a większość sformułowań jest na ogólnym poziomie (np. poszczególne obszary, wizja miasta), pasującym do każdego miasta, a nie wyróżniającym Bydgoszczy.

Lp.	Zgłaszający uwagę	Treść uwagi
	Rzecznik Pie-szych w Byd-goszczy	
148.	Mieszkanka/mieszkaniec Bydgoszczy	Jest za dużo informacji.
149.	Mieszkanka/mieszkaniec Bydgoszczy	Niektóre pojęcia nie są dokładnie wyjaśnione.
150.	Mieszkanka/mieszkaniec Bydgoszczy	Niektóre hasła nie są wyjaśnione.
151.	Mieszkanka/mieszkaniec Bydgoszczy	Zdania wielokrotnie złożone i urzędowy język w całym dokumencie.
152.	Mieszkanka/mieszkaniec Bydgoszczy	Znajdują się tam skomplikowane terminy wymagające wyjaśnień, a większość sformułowań jest na ogólnym poziomie (np. poszczególne obszary, wizja miasta), pasującym do każdego miasta, a nie wyróżniającym Bydgoszczy.
153.	Członkowie Rady ds. Partycypacji Społecznej	skomplikowane słownictwo, utrudniające łatwy, zrozumiały i powszechny odbiór dokumentu przez mieszkańców
154.	Mieszkanka/mieszkaniec Bydgoszczy	Sformułowania w "Wizji Miasta" są bardzo ogólnikowe. Zbyt ogólne.
155.	Mieszkanka/mieszkaniec Bydgoszczy	Niektóre pojęcia w dokumencie podano skrótami i np. SOR, KSRR, MICE. Niewiele osób operuje na co dzień takimi skrótami. Pewnie można gdzieś znaleźć ich wyjaśnienia, ale niewiele osób będzie tak dociekliwych. Dlaczego nie wyjaśnić na miejscu?
156.	Mieszkanka/mieszkaniec Bydgoszczy	Nie wszystkie skrótowce są zrozumiałe.
Pytanie Czy Pani/Pana zdaniem przesłanie wynikające z wizji Bydgoszczy – miasta oferującego każdemu mieszkańcowi najlepsze warunki do życia i rozwoju na wszystkich etapach życia – jest widoczne w całym dokumencie i ma odzwierciedlenie we wskazanych kierunkach rozwojowych?		
157.	Osoba spoza Bydgoszczy	Wizja nieczytelna, niekonkretna, a tym samym nic nieznacząca.
158.	Osoba spoza Bydgoszczy	Pytanie zasadnicze: czy strategia jest tylko dla obecnych mieszkańców? Kim są, jak są definiowani, mieszkańcy Bydgoszczy?
159.	Mieszkanka/mieszkaniec Bydgoszczy	Bydgoszcz jest przyjaznym miastem do mieszkania. Życie to więcej niż dach nad głową: to dostęp do kultury, edukacji i rozwoju gospodarczego na najwyższym poziomie. Bydgoszcz najlepszym miastem do życia, zawężacie Państwo to stwierdzenie do Kujaw. Na tle Inowrocławia, Nakła czy Włocławka łatwo być 1. Już z Toruniem nie jest łatwo się porównywać. Pracuję głównie we Wrocławiu i Trójmieście i pomimo zaklinania rzeczywistości - ruszcie się tam sami i porównajcie trendy. Czy Bydgoszcz jest w trendzie wzrostowym, czy po prostu wierzycie, że tak jest.
160.	Mieszkanka/mieszkaniec Bydgoszczy	Np. str.19 "Wprowadzenie zasady wdrażania nowoczesnych i kompleksowych rozwiązań technologicznych w realizacji inwestycji miejskich". Jeżeli miasto ma zamiar

Lp.	Zgłaszający uwagę	Treść uwagi
		dopiero wprowadzić zasady wdrażania, a nie wdrażać, to znaczy, że najlepsze warunki życia mają szansę osiągnąć chyba moje prawnuki.
161.	Mieszkanka/ mieszkaniec Bydgoszczy	Dokument zbyt ogólny.
162.	Mieszkanka/ mieszkaniec Bydgoszczy	Nie ma przekazy wprost na co mieszkańcy mają, mogą mieć wpływ, a przede wszystkim w jaki sposób. Nie ma przekazu wprost do konkretnych osób, dzielnic - w rozdzielaniu na obszary co kuleje, co będzie poprawione i w jaki sposób, nie widać wprost podziału wiekowego, dzielnicowego.
163.	Mieszkanka/ mieszkaniec Bydgoszczy	Bydgoszcz będzie miastem oferującym każdemu mieszkańcowi najlepsze warunki do życia i rozwoju na wszystkich etapach życia tylko pod warunkiem, gdy będzie w niej czyste powietrze bez smogu. Obecnie z powodu smogu przedwcześnie umiera w Bydgoszczy ponad 400 osób rocznie. Należy uzupełnić wyzwanie rozwojowe na pierwszym miejscu o zapis dotyczący uwzględniania w decyzjach podejmowanym przez Miasto celu w postaci maksymalnego ograniczania smogu poprzez m.in. likwidację niskiej emisji pochodzącej z domowych pieców grzewczych i lokalnych kotłowni węglowych.
164.	Mieszkanka/ mieszkaniec Bydgoszczy	We wstępie brak informacji o potrzebie dostosowania się miasta do zmian klimatycznych, a kilka punktów już o tym jest wspomniane. Brak konsekwencji zapisów lub zbyt duża ogólnikowość treści.
165.	Mieszkanka/ mieszkaniec Bydgoszczy	Kierunek jest wskazany, ale nie jest określone w jaki sposób można osiągnąć wyznaczone cele.
166.	Stowarzyszenie Społeczny Rzecznik Piesznych w Bydgoszczy	Wizja jest zbyt ogólna, żeby miała odzwierciedlenie we wskazanych kierunkach rozwoju: ze sformułowania „każdy znajdzie odpowiednie warunki” można zastosować do prawie wszystkich aspektów życia, zaś brak jest konkretnych wskazań, np. że: miasto funkcjonować w myśl zrównoważonego rozwoju, że będzie nacisk na zrównoważony transport (gdzie „zrównoważony” nie oznacza każdemu użytkownikowi „po równo”, np. kierowcom samochodów i pasażerom komunikacji publicznej, ale wybór właśnie takiego transportu, który zapewnia zrównoważenie z punktu widzenia miasta jako całości), że będą wdrażane działania zapobiegające katastrofie klimatycznej, że będzie położony zdecydowany nacisk na edukację w szczególności na poziomie uniwersyteckim itd. – czyli na te obszary, gdzie można odnotować w Bydgoszczy niedostatki i różnice względem innych polskich dużych miast.
167.	Mieszkanka/ mieszkaniec Bydgoszczy	Ze względu na dużą ilość informacji. Trzeba dobrze się wczytać i zrozumieć co jest napisane w dokumencie. W nim są podane pomysły rozwiązania na rozwój naszego miasta. Z opisu wynika że pomysły zostały zatwierdzone więc jaki sens mają konsultacje?
168.	Mieszkanka/ mieszkaniec Bydgoszczy	Perspektywa dziesięcioletnia jest perspektywą średniookresową i brak w niej odwołań do perspektywy długookresowej. Przesłanie wynikające z dokumentu i wskazywane kierunki rozwojowe są dość silnie zachowawcze, wykazujące brak działań nowatorskich.
169.	Mieszkanka/ mieszkaniec Bydgoszczy	W dokumencie nie jest wyjaśnione w jaki sposób miasto chce je osiągnąć.
170.	Mieszkanka/ mieszkaniec Bydgoszczy	Nie jest opisane w jaki sposób miasto chce osiągnąć te cele.

Lp.	Zgłaszający uwagę	Treść uwagi
171.	Mieszkanka/ mieszkaniec Bydgoszczy	Zapisy w całej strategii są na tyle ogólne, że pasują do wszystkiego.
172.	Mieszkanka/ mieszkaniec Bydgoszczy	Cele są zbyt ogólne i niedostosowane do specyfiki miasta, szans i zagrożeń, wpływu otoczenia i wieloletnich zaniedbań, które powinny być realizowane w pierwszej kolejności.
173.	Członkowie Rady ds. Par- tycypacji Spo- łecznej	W wizji brak jasnych odniesień do cech wyróżniających Bydgoszcz spośród innych miast (nawet bardzo ogólnych, np. miasto wykorzystujące swoje zasoby wodne lub zieleni) - punktem wyjścia wizji powinna być marka miasta, a następnie oparcie wizji na cechach wynikających z marki.
174.	Mieszkanka/ mieszkaniec Bydgoszczy	Kierunki działań i proponowane programy wdrożeniowe, to tak ogólne sformułowania, że nie wiadomo na czym konkretnie miałyby polegać. W III.1.1 znajduje się kuriozalny postulat: Liczba osób u których stwierdzono choroby przewlekłe (...) -tendencja spadkowa. Czy to znaczy, że nie będzie żadnych badań, żeby przypadkiem nie wykryć żadnych chorób???
Pytanie Czy Pani/Pana zdaniem lista wyzwań rozwojowych zapisanych w projekcie dokumentu jest wyczerpująca?		
175.	Mieszkanka/ mieszkaniec Bydgoszczy	Za mało wsparcia dla uczniów zdolnych.
176.	Mieszkanka/ mieszkaniec Bydgoszczy	Brakuje ważnego elementu jakim jest walka ze smogiem, zwiększenie zieleni.
177.	Mieszkanka/ mieszkaniec Bydgoszczy	Wg mnie należy zabiegać o uruchomienie w mieście sądu apelacyjnego (obecnie Nasze województwo podlega pod Gdańsk), wokół rozbudowanej infrastruktury sądowniczej należy rozwijać jak najszybciej kierunki prawnicze, przyciągnie to młodych ludzi do miasta. Tak samo z kierunkami medycznymi, skoro rozwój CM jest zablokowany przez UMK, to stwórzmy kierunki powiązane z medycznymi na UTP tak jak zrobiono z inżynierią biomedyczną.
178.	Osoba spoza Bydgoszczy	Lista wyzwań jest zbyt długa i ma prawdopodobnie dotyczyć wielu aspektów, niekoniecznie ze sobą powiązanych; wyzwania nie są spójne ani zrównoważone.
179.	Osoba spoza Bydgoszczy	Powinna być większa.
180.	Osoba spoza Bydgoszczy	Uważam, że brakuje większej liczby inicjatyw ze strony Miasta Bydgoszczy w kierunku studentów oraz osób poszukujących miejsca, gdzie mogłyby w przyszłości studiować, a później zacząć pracę i założyć rodzinę.
181.	Osoba spoza Bydgoszczy	Pobudzanie aktywności i świadomości na różnych płaszczyznach nie jest w strategii skanalizowane. Pobudzać - po co? Gdzie ta aktywność może być wykorzystywana - tylko w wyborach raz na 4, 5 lat?
182.	Mieszkanka/ mieszkaniec Bydgoszczy	To jest lista życzeń a nie zadań rozwojowych 😊 Żadna firma z listy dla których pracuję - nie tyknęła by takich ogólników. Ale spoko, rozumiem Was. Kiedyś prowadziłem zajęcia na podyplomówce dla liderów JST. 90%moich słuchaczy potwierdziło, że te strategie co piszą to ściema 😊
183.	Mieszkanka/ mieszkaniec Bydgoszczy	Brakuje takich podstawowych wyzwań jak: – komunikacja publiczna funkcjonująca zgodnie z rozkładem jazdy i obsługująca całe miasto, w tym górny taras na Miedzyniu, Prądach, a także Smukałę – zapewnienie mieszkańcom czystego powietrza w okresie zimowym

Lp.	Zgłaszający uwagę	Treść uwagi
		– zapewnienie dostępu do zieleni publicznej, choćby przez utrzymanie jej w stanie obecnym, zaprzestanie ciągłego uszczuplania jej powierzchni przez wprowadzanie nowej zabudowy.
184.	Mieszkanka/ mieszkaniec Bydgoszczy	Za mało.
185.	Mieszkanka/ mieszkaniec Bydgoszczy	Powinno znaleźć się więcej szczegółów np. w zakresie zwiększenia aktywności seniorów, więcej konkretnych przykładów - jakiego typu działania miałyby wpłynąć na realizację programu. Ludzie, którzy chcieliby włączyć się w realizację programu powinni mieć jaśniejsze instrukcje na temat jak mogą to zrobić.
186.	BIPROMASZ Sp. z o.o. Sp.k. Bydgoszcz	Brak nowoczesnego ciągu komunikacyjnego z Centrum Targowym w Myślicinku - chodniki, ścieżki rowerowe. Rozwój Centrum Targowego i zmiana roli w całoroczne centrum ekspozycyjne lokalnych producentów.
187.	BIPROMASZ Sp. z o.o. Sp.k. Bydgoszcz	Stworzyć nowoczesne zasady zagospodarowania dróg osiedlowych, szczególnie z drzewień, zieleni, chodników.
188.	Mieszkanka/ mieszkaniec Bydgoszczy	Chcemy chronić klimat i dalej produkować CO2 - wymieniając jedynie piece i podłączając do sieci ciepłowniczej... tym samym produkujemy tyle samo CO2. należy wprowadzić źródła bez emisyjne - OZE.
189.	Mieszkanka/ mieszkaniec Bydgoszczy	Brak zapisanego wyzwania likwidacja smogu.
190.	Mieszkanka/ mieszkaniec Bydgoszczy	Brak zapisu o rozwiązaniu problemów transportu lokalnego. Zbyt duża ich ogólnikowość. Brak wzmianki o zwalczaniu problemów ekologicznych. Zapisy, które nie wpłyną na jakość życia mieszkanki i mieszkańców miasta (pozycja w UMP).
191.	Mieszkanka/ mieszkaniec Bydgoszczy	Lista wyzwań nie jest kompletna - brakuje m. in. zapewnienia mieszkańcom dostępu do opieki lekarskiej w godzinach nocnych i w weekendy. Jeden lekarz przyjmujący na terenie miasta to stanowczo za mało.
192.	Mieszkanka/ mieszkaniec Bydgoszczy	W dokumencie brakuje celu rozwojowego jakim jest włączanie osób niepełnosprawnych, w tym niepełnosprawnych intelektualnie w publiczną przestrzeń, chodzi przede wszystkim o aktywność zawodową oraz aktywność sportową. W tej chwili w Polsce coraz więcej słychać na temat zatrudniania osób niepełnosprawnych, także w urzędach, w teatrach, przy obsłudze imprez sportowych...Coraz więcej pojawia się sportów uprawianych wyczynowo przez osoby niepełnosprawne (w tym także intelektualnie). Są co prawda fundacje, stowarzyszenia które zajmują się tematem ale bez wsparcia miasta jest to bardzo trudne. Jako miasto, w ciągu 10-ciu najbliższych lat bądźmy przykładem miasta "wrażliwego społecznie", które dostrzega te problemy i wspiera w życiu publicznym osoby niepełnosprawne jak i ich rodziny.
193.	Mieszkanka/ mieszkaniec Bydgoszczy	Jest parę rzeczy na które nie zwrócono uwagi w dokumencie. Nie wiadomo z jakich przyczyn pomysły są okrojone. Są też pomysły które będzie bardzo trudno zrealizować w naszym mieście np. wsparcie uczelni. Idea jest fajna ale potrzebna jest współpraca. Niestety z życia wiem, że nie każdy chce współpracować.
194.	Mieszkanka/ mieszkaniec Bydgoszczy	Brakuje chociażby uwzględnienia nauczania ustawicznego nakierowanego na osoby dorosłe i dojrzałe (55+).

Lp.	Zgłaszający uwagę	Treść uwagi
195.	Mieszkanka/ mieszkaniec Bydgoszczy	Brakuje paru fajnych pomysłów które sprawiłyby że w naszym mieście żyłoby się jeszcze lepiej.
196.	Mieszkanka/ mieszkaniec Bydgoszczy	W liście wyzwań rozwojowym pominięto, wg mnie, bardzo ważny fakt usytuowania Bydgoszczy na dwiema rzekami: Brdą i Wisłą. Lista wyzwań rozwojowych powinna zawrzeć wykorzystanie tego faktu, chociażby przez rozwój transportu wodnego, szczególnej ochrony środowiska tych rzek, rekreacji i sportu, powstania w przyszłości kąpielisk miejskich itd.
197.	Mieszkanka/ mieszkaniec Bydgoszczy	Brakuje dostosowania miasta dla osób niepełnosprawnych.
198.	Mieszkanka/ mieszkaniec Bydgoszczy	Jest kilka kierunków, w których miasto mogłoby się rozwijać. np. wyremontować kamienice w śródmieściu i podłączyć je do centralnego ogrzewania co znacząco poprawi jakość powietrza w centrum miasta i poprawi jakość życia mieszkańców.
199.	Mieszkanka/ mieszkaniec Bydgoszczy	Brakuje poprawy jakości życia mieszkańców Śródmieścia poprzez remont kamienic oraz podłączenie ich do centralnego ogrzewania.
200.	Mieszkanka/ mieszkaniec Bydgoszczy	Brakuje konkretnych projektów, które powinny być realizowane. Mieszkańcy chcą zapisania konkretnych wizji i zadań jako zobowiązania do realizacji, bez względu na umocowanie polityczne władzy. Przykłady konkretnych działań: - stworzenie systemu Bydgoskiej Kolei Aglomeracyjnej wraz z rewitalizacją linii 356 oraz budową kolei przelotowej przez lotnisko i BPPT - kompleksowa rewitalizacja Śródmieścia - rozwój transportu niskoemisyjnego poprzez budowę nowych linii tramwajowych, priorytet dla transportu publicznego, zakup autobusów elektrycznych - budowa i rewitalizacja bulwarów nad Brdą od centrum miasta do Brdyujścia jako priorytet - atrakcyjne plany zagospodarowania pozwalające na lokowanie prestiżowej, wysokiej zabudowy biurowo mieszkaniowej w rejonie centrum miasta i rond: Fordońskiego i Jagiellonów - zwiększenie nakładów na rozwój komunikacji publicznej (zwiększenie liczby taboru i częstotliwości kursowania).
201.	Mieszkanka/ mieszkaniec Bydgoszczy	Bardzo niejasne jest sformułowanie "tendencja spadkowa" przy wartościach docelowych. Należy doprecyzować, jaki konkretnie ma być spadek i podać wartość docelową.
202.		Brak konkretnego programu mającego rozwiązać problem skażenia po ZACHEMIE.